Lietas arhīva Nr. A42-02666-18/46
ECLI:LV:ADRJVTN:2018:1219.A420266618.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Valmierā 2018.gada 19.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Solveiga Pone,

piedaloties pieteicējai /pers. A/ un pieteicējas pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestāžu Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei /pers. C/ un Finanšu ministrijas pārstāvei /pers. D/,

2018.gada 27.novembrī atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojuma Nr.9.6-12/2046 „Par /pers. A/ pārcelšanu" atzīšanu par prettiesisku.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – Dienests) Finanšu policijas pārvaldes Pirmās izmeklēšanas daļas vecākās izmeklētājas /pers. E/ 2016.gada 10.marta lēmumu kriminālprocesā Nr.15830002416 pieteicēja atzīta par aizdomās turamo par vairāku savstarpēji saistītu uzņēmumu pievienotās vērtības nodokļa izkrāpšanu no valsts budžeta (*lietas 87.lapa*).

Ar Dienesta ģenerāldirektores 2016.gada 14.marta lēmumu Nr.9.5-10/110 pieteicēja atstādināta no Dienesta Nodokļu pārvaldes Pirmās Rīgas pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenās inspektores amata, pamatojoties uz Dienesta Finanšu policijas pārvaldes Pirmās izmeklēšanas daļas vecākās izmeklētājas /pers. E/ 2016.gada 11.marta lēmumu, ar kuru pieteicējai piemērots drošības līdzeklis – aizliegums ieņemt Dienesta Nodokļu pārvaldes Pirmās Rīgas pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenās inspektores amatu un pildīt Dienesta Nodokļu pārvaldes Pirmās Rīgas pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenās inspektores amatā noteiktos pienākumus (*lietas 59.lapa*).

Ar Dienesta ģenerāldirektores 2016.gada 27.aprīļa lēmumu Nr.9.6-12/1666 pieteicēja no Dienesta Nodokļu pārvaldes Pirmās Rīgas pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenās inspektores amata pārcelta uz Dienesta Nodokļu pārvaldes Cēsu klientu apkalpošanas centra galvenās nodokļu inspektores amatu un noteiktu laiku (*lietas 58.lapa*).

Ar Dienesta ģenerāldirektores 2017.gada 30.marta lēmumu Nr.9.6-12/1851 pieteicēja 2017.gada 30.martā no Dienesta Nodokļu pārvaldes Cēsu klientu apkalpošanas centra galvenās nodokļu inspektores amata pārcelta uz Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenā nodokļu inspektora amatā uz noteiktu laiku (*lietas 52.lapa*).

Ar Dienesta ģenerāldirektora p.i. 2018.gada 12.aprīļa lēmumu Nr.9.5-10/184, pamatojoties uz 2018.gada 10.aprīļa procesa virzītāja lēmumu par drošības līdzekļa atcelšanu pieteicējai, ar 2018.gada 12.aprīli atzīts par spēku zaudējušu Dienesta 2016.gada 14.marta lēmums Nr.9.5-10/110 (*lietas 38.lapa*).

Ar Dienesta 2018.gada 16.aprīļa lēmumu Nr.9.6-12/1167 pietecēja 2018.gada 16.aprīlī no Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenā nodokļu inspektora amata pārcelta uz Dienesta Nodokļu pārvaldes Trešās pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenās nodokļu inspektores amatā uz nenoteiktu laiku, saglabājot iepriekš noteikto mēnešalgu 1001 *euro* un ar 2018.gada 16.aprīli nosakot piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti (par pašaizliedzīgu darbu, nepieļaujot korupcijas risku iestāšanos, pildot tādus uzdevumus, kuri pakļauti korupcijas riskiem ar vidējo prioritāti) 4% apmērā no mēnešalgas līdz turpmākajam rīkojumam, bet ne ilgāk, kā līdz 2018.gada 31.decembrim (*lietas 37.lapa*).

Ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – Dienests) 2018.gada 22.jūnija vēstuli Nr.9.6-4/581 „Par pārcelšanu citā amatā" pieteicējai lūgts sniegt viedokli par viņas pārcelšanu Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenās nodokļu inspektores amatā (ar amata vietu laika periodā no 2017.gada 30.marta līdz 2018.gada 15.aprīlim), ar dienesta vietu Cēsīs līdz turpmākajam lēmumam, saglabājot iepriekš noteikto mēnešalgu 1001 *euro* apmērā, vienlaikus ar pārcelšanas brīdi atceļot iepriekš noteikto piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti 4% apmērā no mēnešalgas *(lietas 27.-28.lapa).*

2018.gada 26.jūnijā Dienestā saņemta pieteicējas vēstule „Par rakstveida viedokļa sniegšanu uz 22.06.2018. vēstuli Nr.9.6-4/581", kurā pieteicēja norāda, ka nepiekrīt pārcelšanai citā amatā.

Ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 „Par /pers. A/ pārcelšanu" (turpmāk – Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/2046) pieteicēja ar 2018.gada 6.jūliju pārcelta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenā nodokļu inspektora amatā uz noteiktu laiku – līdz turpmākajam lēmumam, saglabājot iepriekš noteikto mēnešalgu 1001 *euro* apmērā, vienlaikus atzīstot par spēkā neesošu iepriekš noteikto piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti 4% apmērā no mēnešalgas (*lietas 15.-16.lapa*).

Pieteicēja Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 apstrīdēja Finanšu ministrijā, lūdzot viņu atgriezt iepriekšējā amatā – Nodokļu pārvaldes Trešās pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenās nodokļu inspektores amatā *(lietas 22.-25.lapa).*

Ar Finanšu ministrijas 2018.gada 14.augusta vēstuli Nr.10.1-4/7/3846 „Par sūdzību", secinot, ka Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/2046 nav administratīvais akts, atteikts apmierināt pieteicējas sūdzību (*lietas 13.-14.lapa*).

Ar Dienesta 2018.gada 8.novembra rīkojumu Nr.9.6-12/3450 pieteicēja no Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenās nodokļu inspektores amata 2018.gada 12.novembrī pārcelta Dienesta Nodokļu pārvaldes Juridisko personu deklarāciju uzskaites daļas Pirmās nodaļas galvenās nodokļu inspektores amatā uz noteiktu laiku (*lietas 144.-145.lapa*).

[2] Pieteicēja uzskata, ka Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/2046 saskaņā ar Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Augstākā tiesa) atziņām ir administratīvais akts, jo būtiski aizskar pieteicējas civēktiesības uz īpašumu, brīvi izvēlēties dzīvesvietu, tiesības uz privāto un ģimenes dzīvi, kā arī uz Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā noteikto nevainīguma prezumciju (ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu).

Līdz ar to Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/2046 ir prettiesisks un atceļams, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumā Nr.9.6-12/2046 norādīts, ka pieteicēja tiek pārcelta uz noteiktu laiku – līdz turpmākajam lēmumam. Pieteicēja norāda, ka „turpmāks laiks" nav noteikts laiks, jo turpmāks lēmums var iestāties gan pēc vienas dienas, gan pēc vairākiem gadiem. Līdz ar to tiek pārkāpts tiesiskās paļāvības princips. Analoģiski var norādīt piemēru, kas aprakstīts Darba likuma komentāros, ka, slēdzot darba līgumu uz noteiktu laiku, darba līgumā obligāti norādāms laiks, uz kādu tas noslēgts, norādot konkrētu datumu vai noteiktus apstākļus, kuriem iestājoties, darba līgums tiek izbeigts. Valsts civildienesta likuma 11.panta pirmā daļa tieši nosaka, ka pretendentu var iecelt ierēdņa amatā uz noteiktu laiku, norādot dienesta apstākļus, kas to nosaka. Konkrētajā gadījumā nekādi dienesta apstākļi nav norādīti. Papildus uzsverams, ka no sarakstes ar /pers. K/, pieteicēja uzzināja, ka konkrētajā amatā iespējams strādāt tikai līdz 2018.gada 30.septembrim, kad notiks amata likvidācija. Tas Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumā Nr.9.6-12/2046 nav atspoguļots. Līdz ar to ir klaji pārkāpts tiesiskās paļāvības princips, apzināti noklusējot, ka amata vieta tiks likvidēta. Tikai nejaušas sakritības rezultātā pieteicēja uzzināja, ka amatu plānots likvidēt.

[2.2] Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/2046 datēts ar 5.jūlija datumu. Rīkojumu pieteicēja saņēma 6.jūlijā, plkst.11.23. Rīkojumā norādīts, ka ar 6.jūliju pieteicēja tiek pārcelta uz jauno amatu. Turklāt, Dienestam bija zināms, ka ar 10.jūliju pieteicēja dodas atvaļinājumā (7., 8. un 9.jūlijs bija brīvdienas). Respektīvi, pieteicēja rīkojumu saņēma dienā, kad viņai jau vajadzēja atrasties jaunajā amatā. Papildus pieteicēja norāda, ka rīkojums saskaņots ar vairākām personām, un divas no tām atzīmējušas, ka Rīkojumu saskaņojušas 4.jūlijā. Tādejādi konstatējams, ka rīkojums faktiski sagatavots jau ātrāk, taču pieteicēja ar to iepazīstināta pēdējā brīdī. Turklāt nav saprotams, kā rīkojumu, kas sagatavots 5.jūlijā, iespējams parakstīt dienu ātrāk — 4.jūlijā. Tas liecina par iespējamu dokumentu viltošanu, par ko būtu veicama dienesta pārbaude. Kopumā rīkojuma pieņemšanas datumu nesakritība liecina par tiesiskuma principa pārkāpumu. Iestādei, kā valsts uzdevumu īstenotājai, ir jāapzinās normatīvo aktu ievērošanas prioritāte tiesiskuma nodrošināšanai. Iestāde, maldinot pieteicēju ar rīkojuma faktisko sagatavošanas datumu, ir pārkāpusi Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmajā daļā norādītos principus, kas valsts iestādei jāievēro savā darbībā.

[2.3] 2018.gada 22.jūnijā plkst.13.39 pieteicēja saņēma Dienesta lietvedības programmā reģistrētu dokumentu „Par pārcelšanu citā amatā", ar kuru uzlikts par pienākumu sniegt viedokli par pārcelšanu līdz 2018.gada 26.jūnijam. Pieteicēja norāda, ka 22.jūnijs bija pirmssvētku diena, kurā darba laiks bija līdz plkst.16.00. 23. un 24.jūnijs bija oficiālas brīvdienas. Līdz ar to pieteicējai tika dota tikai viena pilna darba diena, lai sniegtu savu viedokli par pārcelšanu. Šajā laikā pieteicējai nebija iespējas ne pārdomāt priekšlikumu, ne konsultēties ar juristu. Viedokļa sniegšanas terminš uzskatāms par nesamērīgi īsu, tādejādi pārkāpjot Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta piektajā punktā norādīto labas pārvaldības principu, kas cita starpā ietver taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laika posmā.

[2.4] Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumā Nr.9.6-12/2046 norādīts, ka atjaunojot Nodokļu pārvaldes Trešās pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenās nodokļu inspektores amatā, tika uzsākta pārbaude, vai atjaunojot pieteicēju iepriekšējā amatā, netiks saglabāti tiesību normu pārkāpumu iedalīšanas riski un vai netiks radīti priekšnoteikumi Dienesta kā iestādes diskreditēšanai.

Pieteicējai par šādu pārbaudi nekas nav zināms. Dienests nav iepazīstinājis viņu ar pārbaudi, lūdzis izteikt viedokli vai iepazīstinājis ar pārbaudes rezultātiem, kā to paredz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 35.pants. Konkrētajā gadījumā pieteicējas viedoklis par pārbaudi vispār nav noskaidrots, nav vērtēti nekādi pieteicējas apsvērumi, līdz ar to pārbaude uzskatāma par veiktu slepeni, nav objektīva un ir prettiesiska. Pieteicējai nav bijusi iespēja iepazīties ar pārbaudes rezultātiem, līdz ar to, nav pieļaujams, ka šobrīd pārbaude ir par pamatu pārcelšanai amatā, lai gan pieteicēja ar to nav pat iepazinusies, un nevar izteikt savus apsvērumus.

[2.5] Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumā Nr.9.6-12/2046 norādīts, ka Dienests lūdzis procesa virzītājai nosūtīt nepieciešamo informāciju par pieteicējas rīcību tiesisko novērtējumu. Pieteicējai nav saprotams, kas ir „tiesiskais novērtējums", un kā procesa virzītāja viedoklis (nevis lēmums vai rīkojums) var kalpot par instrumentu amata rotācijai. Pieteicēja norāda, ka procesa virzītājs nav tiesnesis, un nevar notiesāt pieteicēju. Ja procesa virzītājs saskatīja riskus pieteicējas darbībā, tam vajadzēja piemērot drošības līdzekli, atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajai kārtībai. 22.jūnijā, saņemot vēstuli „Par pārcelšanu citā amatā", pieteicēja konstatēja, ka tajā norādīts: „Jūs, būdama VID nodarbinātā, ļaunprātīgi iecienījāt tīšas darbības pretēji VID interesēm mantkārīgā nolūkā, proti, veicāt datu ticamības novērtējumu un PVN pārmaksas akceptēšanu uzņēmumiem, zinot, ka šīs PVN pārmaksas iegūtas prettiesiskā ceļā par faktiski nenotikušiem darījumiem, kā arī sniedzāt informāciju no VID datu bāzēm par uzņēmumiem organizētās noziedzības dalībniekiem".

Nav saprotams, kā Dienests varēja izdarīt šādu secinājumu, ņemot vērā, ka attiecībā pret pieteicēju nav spēkā stājies notiesājošs spriedums. Ar citēto teikumu Dienests pārkāpj nevainīguma prezumpcijas principu, faktiski „notiesājot" pieteicēju, jau uzskaitot konkrētu rīcību, ko pieteicēja it kā veikusi, lai gan tam nav nekādu pierādījumu. Tādejādi Dienests pārkāpis pieteicējas Satversmes 92.pantā noteiktās cilvēktiesības, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu. Savukārt Kriminālprocesa likuma 19.panta pirmā daļa nosaka, ka neviena persona netiek uzskatīta par vainīgu, kamēr tās vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā netiek konstatēta šajā likumā noteiktajā kārtībā. Tā kā pieteicējas vaina nav konstatēta Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, šādi izteikumi, un vēl jo vairāk, reāla rīcība, pārceļot pieteicēju amatā, pamatojoties uz šiem apstākļiem, nav pieļaujama un būtiski aizskar pieteicējas cilvēktiesības.

[2.6] Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumā Nr.9.6-12/2046 norādīts, ka izvērtējot kriminālprocesa 2016.gada 10.marta lēmumā „Par personas atzīšanu par aizdomās turēto" norādītos argumentus, Dienests secināja, ka turpmāka amata pienākumu pildīšana amatā, kurā pastāv lēmumā par personas atzīšanu par aizdomās turēto norādītie korupcijas riski, nav pieļaujama. Līdz ar to neatkarīgi no tā, ka pieteicējai piemērotais drošības līdzeklis ir atcelts, pastāv pietiekams lietderības pamatojums pieteicējas pārcelšanai citā amatā, kurā nepastāv minētie riski.

Pieteicēja norāda, ka nav saprotams, kādēļ Dienests vispār vērtē kriminālprocesa materiālus, ja tas ir procesa virzītāja uzdevums. Procesa virzītājs, atbilstoši kriminālprocesa materiāliem, lemj par drošības līdzekļa piemērošanu. Nav saprotams, kādēļ pieteicēja 2018.gada 16.aprīlī tika atjaunota sākotnējā amatā, ko akceptēja virkne amatpersonu (tas parādās uz rīkojuma), un varēja tajā strādāt trīs mēnešus. Attiecīgi konstatējams, ka Dienests neievēro procesa virzītāja norādījumus.

[2.7] Visas iepriekš minētās darbības kopumā norāda uz bosingu un mobingu darba vietā un uz vēlmi „izrēķināties" ar viņu.

Augstākā tiesa spriedumā SKA-1267/2017 atzinusi, ka mobings ir psiholoģiskais terors, kas ietver sistēmisku naidīgu un neētisku komunikāciju no vienas vai vairākām personām un vērsts galvenokārt pret vienu indivīdu ar mērķi viņu atsvešināt, izstumt no kolektīva, radīt apstākļus, ka viņš darbu pamet. Kā mobinga izpausmes veidi var būt arī tādas darbības, kas pašas par sevi varbūt nav prettiesiskas, bet to kopsakarība norāda uz nelabvēlīgu seku radīšanu darbiniekam.

Pret pieteicēju sistemātiski tiek vērstas darbinieka apstākļu pasliktinošas darbības. Ņemot vērā Valsts civildienesta likuma 2.panta ceturtajā daļā noteikto, arī uz civildienesta ierēdņiem attiecas Darba likuma 6.pants, ka nav spēkā tādi noteikumi, kas pasliktina darbinieka tiesisko stāvokli.

Disciplinārlietas ierosināšana, vienas darba dienas termiņš viedokļa sniegšanai, dienesta pārbaudes veikšana, par to nepaziņojot pieteicējai un neprasot viņas viedokli, kriminālprocesa materiālu izsniegšana Dienesta personāldaļai, nevainīguma prezumpcijas pārkāpums, rīkojuma nepilnīga sastādīšana (nenorādot, ka amats drīzumā tiks likvidēts un būs jāpārceļas uz citu pilsētu), viss kopumā liecina par vēlmi atbrīvoties no pieteicējas. Līdz ar to, pieļaujot mobinga situāciju, attiecībā pret pieteicēju tiek pārkāpts vienlīdzības princips.

[3] Finanšu ministrija tiesā iesniegtajos paskaidrojumos norāda, ka pieteicējas pieteikums nav pamatots un ir noraidāms, pamatojoties uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Saskaņā ar likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 1.pantu Dienests ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Ministru kabineta 2004.gada 16.novembra noteikumu Nr. 940 „Valsts ieņēmumu dienesta nolikums" 1.punktā padotības forma ir precizēta – Dienests ir finanšu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7.panta piektā daļa nosaka veidu, kādā tiek īstenota pārraudzība – augstākai iestādei vai amatpersonai ir tiesības pārbaudīt zemākas iestādes vai amatpersonas lēmuma tiesiskumu un atcelt prettiesisku lēmumu, kā arī prettiesiskas bezdarbības gadījumā dot rīkojumu pieņemt lēmumu.

Ņemot vērā minēto un likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 4.panta otrās daļas 3. un 4.punktu Finanšu ministrija nevar izpildīt pieteicējas pieteikumā minēto par labvēlīga administratīvā akta izdošanu attiecībā uz pieteicējas atgriešanu iepriekšējā amatā, jo lēmumu par pārcelšanu pieņem iestādes vadītājs.

[3.2] Pieteicējas pieteikums ir gandrīz identisks pieteicējas 2018.gada 4.augusta iesniegumam Finanšu ministrijai. Finanšu ministrija gan pieteicējas 2018.gada 16.jūlija iesniegumu – sūdzību, gan 2018.gada 4.augusta iesniegumu ir analizējusi savā atbildes vēstulē (nevis lēmumā, kā neprecīzi norādīts pieteicējas pieteikumā) un uztur spēkā savā atbilstoši Iesniegumu likumam sniegtajā atbildē pausto argumentāciju, kāpēc Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/2046 nav administratīvais akts, jo atbilstoši jau nostiprinātajai judikatūrai, ierēdņa pārcelšana uz citu amatu tajā pašā iestādē, resorā vai pat uz cita resora iestādi nav administratīvais akts, tāpēc ka ierēdnim atbilstoši Valsts civildienesta likuma 22. panta 1.punktam ir tiesības uz pastāvīgu civildienestu, nevis noteiktu amatu.

[3.3] Finanšu ministrija uzsver, ka iestādes vadītājam ir tiesības, nevis obligāts pienākums noteikt piemaksu par personīgo darba ieguldījumu un darba kvalitāti. Tieši iestādes vadītajam ir kompetence lemt par piemaksas par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti piešķiršanu ierēdnim, nevis pašam ierēdnim ir tiesības noteikt sev piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti. Likumdevējs šo piemaksas veidu ir izdalījis atsevišķi no pārējām piemaksām un piemaksa par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti nav uzskatāma par patstāvīgu piemaksu. Piemaksa par personisko ieguldījumu un darba kvalitāti vispirms ir vērsta uz to, ko persona (darbinieks) paveiks piemaksas darbības laikā. Piemaksu aprēķina un izmaksā proporcionāli nostrādātajam laikam, un to nemaksā atvaļinājuma laikā.

[3.4] Pieteicēja pieteikumā vairākas reizes atsaucas uz /pers. K/ e-pasta vēstuli, kā pierādījumu tam, ka viņai mainīsies atalgojums un darbavietas atrašanās vieta, taču e-pasta vēstule nav pierādījums, jo iestādes struktūra un amatpersonu pārcelšana vai arī izmaiņas amatpersonu amata aprakstos notiek saskaņā ar iestādes pieņemtiem pārvaldes lēmumiem. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta otrās daļas 3. un 4.punktu, likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 4.panta otrās daļas 3. un 4.punktu un Valsts civildienesta likuma 37.panta otro daļu šādus lēmumus pieņem iestādes vadītājs. Lietas materiālos nav atrodams neviens pierādījums tam, ka Dienests ir pieņēmis lēmumus saistībā ar pieteicējas pārcelšanu, kuru rezultātā ir būtiski aizskartas pieteicējas kā ierēdņa cilvēktiesības. Gluži pretēji, iepazīstoties ar materiāliem, kas saistīti ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojuma Nr.9.6-12/2046 izdošanu, var secināt, ka nepastāv pazīmes, kuras liecinātu par to, ka Dienests 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/ ir administratīvais akts, nevis iestādes iekšējais pārvaldes lēmums. Dienests ir uzklausījis pieteicējas viedokli, amats, uz kuru pieteicēju pārceļ, atbilst pieteicējas izglītībai, kvalifikācijai un profesionālajām iemaņām, tiek saglabāts iepriekšējais atalgojums un nav mainījusies arī darba vietas fiziskā pieejamība.?

[4] Dienests, papildus Finanšu ministrijas paskaidrojumos norādītajam, tiesā iesniegtajos paskaidrojumos norāda, ka pieteicējas pieteikums nav pamatots un ir noraidāms, pamatojoties uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

[4.1] 2018.gada 22.jūnijā Dienests pieteicējai nosūtīja vēstuli Nr.9.6-4/581 „Par pārcelšanu citā amatā", ar kuru lūdza pieteicējai sniegt viedokli (skaidru, precīzu, nepārprotamu un attiecinātu uz piedāvāto amatu, nevis uz iestādes iekšējo darba organizāciju) par pieteicējas pārcelšanu piedāvātajā amatā.

2018.gada 26.jūnijā Dienests saņēma pieteicējas vēstuli „Par rakstveida viedokļa sniegšanu uz 2018.gada 22.jūnija vēstuli Nr.9.6-4/581", kurā pieteicēja norāda, ka nepiekrīt pārcelšanai piedāvātajā amatā.

Ievērojot, ka pieteicēja minētajā vēstulē netika lūgusi pagarināt viedokļa sniegšanas termiņu, Dienestam nav pamata uzskatīt, ka pieteicējai netika dots pietiekams laiks informācijas sniegšanai Dienestam. Vienlaikus, izvērtējot apstākli, ka Dienests ir uzklausījis pieteicējas viedokli un izvērtējis to pirms lēmuma par pārcelšanu pieņemšanas, liecina, ka Dienests nav aizskāris pieteicējas cilvēktiesības.

Atbilstoši Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenā nodokļu inspektora amata aprakstam amata pienākumu izpildei ir nepieciešama pirmā līmeņa profesionālā augstākā (koledžas) izglītība vēlama ekonomikā, komerczinībās (finanšu vadība, grāmatvedībā) vai tiesību zinātnē, kā arī sekojošas profesionālās zināšanas – zināšanas nodokļu jomas tiesību aktos un administratīvā procesa normu piemērošanā, prasme vienlaikus strādāt ar liela apjoma dažāda veida informāciju, sistematizēšanu, datu apkopošanu un analīzi, pieņemt atbilstošus lēmumus; prasme rast risinājumus sarežģītās situācijās; strādāt paaugstinātas intensitātes apstākļos; regulāri iepazīties ar izmaiņām normatīvajos aktos, pastāvīgi papildināt zināšanas un paaugstināt kvalifikāciju.

Tātad, abos amatos ir nepieciešamas vienlīdzīgas profesionālās zināšanas un abos amatos izglītība tiek prasīta vienā nozarē, proti, ekonomikā, komerczinībās (finanšu vadība, grāmatvedība) vai tiesību zinātnē. Pieteicēja 2004.gadā ir ieguvusi otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību Rēzeknes augstskolā, iegūstot profesionālo kvalifikāciju „ekonomists". Līdz ar to pieteicējas izglītība, kvalifikācija un profesionālajās iemaņas atbilst Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenā nodokļu inspektora amatam izvirzītajām prasībām. Turklāt jāņem vērā, ka pieteicēja minētos amata pienākumus jau ir veikusi, tādejādi nav pamata uzskatīt, ka Dienests būtu aizskāris pieteicējas cilvēktiesības. Papildus ir jāņem vērā, ka pieteicējai tika saglabāts iepriekšējais atalgojums un darba vietas atrašanās vieta (Cēsis), līdz ar to Dienestam nav pamata uzskatīt, ka jebkādā veidā, pieņemot Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046, būtu skartas pieteicējas cilvēktiesības. Turklāt, pildot Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenās nodokļu inspektores amatu, pieteicēja par 2017.gadu ir saņēmusi novērtējumu „ļoti labi", proti, ir pamats secināt, ka pieteicēja spēj efektīvi pildīt minētos amata pienākumus.

Līdz ar to pieteicējas minētais arguments, ka konkrēti pieteicējas gadījumā sistemātiski pret viņu tiek vērstas darbinieka apstākļu pasliktinošas darbības, nav pamatots un ir noraidāms.

[4.2] Kriminālprocesa likuma 375.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka krimināllietā esošie materiāli ir izmeklēšanas noslēpums un ar tiem drīkst iepazīties amatpersonas, kuras veic kriminālprocesu, kā arī personas, kurām minētās amatpersonas attiecīgos materiālus uzrāda šajā likumā paredzētajā kārtībā.

Augstākā tiesa 2008.gada 6.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-705/2008, interpretējot Kriminālprocesa likuma 375.panta pirmo daļu, ir atzinusi, ka konkrētā norma ir vērsta uz kriminālprocesa mērķa sasniegšanu. Tomēr materiālu neizsniegšana kriminālprocesā nevar būt pašmērķis, līdz ar to, ja tas procesa virzītāja ieskatā neietekmē procesa sekmīgu virzību, tad materiālu neizsniegšanai nav pamata. Attiecīgi arī Dienesta kompetentās struktūrvienības ir tiesīgas iepazīties ar kriminālprocesa materiāliem, ja tos ir uzrādījis vai iesniedzis procesa virzītājs, kā arī izvērtēt minētajā lēmumā norādīto argumentāciju, vērtējot lietderības apsvērumus minētās amatpersonas pārcelšanai citā amatā. Turklāt, arī aplūkojot Kriminālprocesa likuma 375.panta otrās daļas regulējumu, secināms, ka krimināllietas materiāli ir ierobežotas pieejamības informācija, ar kuru tostarp var iepazīties personas, kuru tiesības bija aizskartas konkrētajā kriminālprocesā.

Pieteicējai, arī pēc piemērotā drošības līdzekļa atcelšanas, pildot ierēdņa amata pienākumus saistītus ar pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām, pastāv riski, kuri nepieļauj pieteicējas turpmāku nodarbināšanu šajā amatā. Līdz ar to Dienests pārcēla pieteicēju Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenās nodokļu inspektores amatā, kurā nebūtu konstatējami 2016.gada 10.marta lēmumā „Par personas atzīšanu par aizdomās turēto" minētie iespējamie riski.

Ņemot vērā to, ka kriminālprocesā, atbilstoši Dienesta rīcībā esošajai informācijai, joprojām turpinās izmeklēšana, kā arī to, ka Kriminālprocesa likuma 389.pants nepieļauj pagarināt uz ilgāku periodu pieteicējai piemēroto drošības līdzekli, Dienesta ieskatā, pat ja pieteicējai piemērotais drošības līdzeklis ir atcelts, Dienestam ir pamats vērtēt, vai pastāv lietderības apsvērumi, atbilstoši Valsts civildienesta likuma 37.panta pirmajai daļai, lai nodrošinātu labu pārvaldību, it sevišķi civildienesta uzdevumu efektīvu izpildi un sabiedrības uzticību civildienestam – ierēdni, motivējot pārcelšanas pieļaujamību un lietderību, pārcelt pieteicēju jebkurā citā ierēdņa amatā uz noteiktu vai nenoteiktu laiku tajā pašā vai citā iestādē.

Līdz ar to pieteicējas norādes, ka Dienests neievēro procesa virzītāja norādījumus, ir nepamatotas un noraidāmas.

[4.3] No lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem un iegūtajiem pierādījumiem neizriet, ka Dienests būtu mainījis viedokli attiecībā uz pieteicējas iespēju pārcelt viņu citā amatā. Dienests Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumā Nr.9.6-12/2046 nepārprotami ir norādījis, ka, lai iestāde varētu īstenot korupcijas risku mazinošas un sabiedrības uzticību veicinošas darbības (t.sk., ierēdņus pārcelt citos amatos), nav obligāti nepieciešams konstatēt pārkāpumus Dienesta amatpersonas rīcībā.

Līdz ar to attiecībā uz pieteicējas pieteikumā minēto argumentu par pārcelšanu uz noteiktu laiku, Dienests norāda, ka arī ar Dienesta 2016.gada 27.aprīļa rīkojumu Nr.9.6-12/1666 „Par /pers. A/ pārcelšanu" pieteicēja tika pārcelta uz noteiktu laiku. Ievērojot, ka minētā pārcelšana nekādā veidā neietekmēja pieteicējas tiesības, nav arī pamata pieteicējas secinājumam, ka ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 īstenotā pārcelšana varētu nelabvēlīgi ietekmēt pieteicēju.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja un pieteicējas pārstāvis pieteikumu uzturēja, minot pieteikumā norādītos argumentus. Tiesas sēdē atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestāžu Dienesta pārstāve un Finanšu ministrijas pārstāve pieteicējas pieteikumu neatzina, minot rakstveida paskaidrojumos ietvertos argumentus.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] Administratīvā procesa likuma 1.panta trešajā daļā noteikts, ka administratīvais akts ir arī lēmums par amatpersonas vai iestādei īpaši pakļautas personas tiesiskā statusa nodibināšanu, maiņu, izbeigšanu un šīs personas disciplināro sodīšanu, kā arī cits lēmums, ja tas būtiski ierobežo amatpersonas vai iestādei īpaši pakļautas personas cilvēktiesības.

Tātad administratīvais akts ir tikai tāds attiecībā uz amatpersonu pieņemts iestādes lēmums, kas:

1) ietekmē amatpersonas tiesisko statusu;

2) paredz amatpersonas disciplināro sodīšanu;

3) būtiski ietekmē amatpersonas cilvēktiesības.

Ja nepastāv neviena no minētajām pazīmēm, tad iestādes lēmums, kas attiecas uz amatpersonu, ir iestādes iekšējs lēmums. Tādā gadījumā tas skar amatpersonu tikai kā iestādes sastāvdaļu, bet neietekmē šīs personas kā privātpersonas subjektīvās tiesības. Tādējādi tas neietekmē attiecības uz āru (ārpus iestādes) un līdz ar to nav administratīvais akts, kura viena no pazīmēm atbilstoši Administratīvā procesa likuma 1.panta trešajai daļai ir „uz āru vērsts" (*Augstākās tiesas 2009.gada 27.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-123/2009 8.punkts*).

Augstākā tiesa savā praksē vairākkārt atzinusi, ka to, vai ir noticis būtisks cilvēktiesību ierobežojums, tiesa var secināt pēc visu apstākļu noskaidrošanas un izvērtējuma, kas dažkārt var notikt, tikai izskatot lietu pēc būtības (*sk. Augstākās tiesas 2006.gada 15.jūnija lēmuma SKA-348/2006 12.punktu, 2008.gada 19.augusta lēmuma SKA-581/2008 5.punktu*). Savukārt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246.panta pirmo daļu tiesas nolēmumu, ar kuru lietu izspriež pēc būtības, taisa tiesas sprieduma veidā.

[8] Lietā nav strīda par to, ka Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/2046 neietekmē (nenodibina, nemaina un neizbeidz) pieteicējas tiesisko statusu vai disciplināru sodīšanu (lēmums nav pieņemts disciplinārlietas ietvaros).

Tādēļ izvērtējams, vai Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/2046 būtiski ietekmē pieteicējas cilvēktiesības.

[9] Augstākā tiesa ir atzinusi, ka par to, vai ar pārcelšanu ir būtiski aizskartas ierēdņa cilvēktiesības, var liecināt šādas pazīmes:

1) ierēdņa viedokļa uzklausīšana un izvērtēšana pirms lēmuma par pārcelšanu pieņemšanas (personas neuzklausīšana pirms to skaroša lēmuma pieņemšanas būtu pretēja ar cilvēktiesībām uz cilvēka cieņas aizsardzību);

2) amata, uz kuru ierēdnis pārcelts, atbilstība ierēdņa izglītībai, kvalifikācijai un profesionālajām iemaņām (saistīta ar Latvijas Republikas Satversmes 101.pantā noteiktajām tiesībām pildīt valsts dienestu un 106.pantā nostiprinātajām ikviena pamattiesībām brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai; pārcelšana amatā, par kuru zināms, ka ierēdnim nav kvalifikācijas tā veikšanai, būtu līdzvērtīga atlaišanai no dienesta);

3) iepriekšējā atalgojuma un sociālo garantiju saglabāšana (saistīta ar cilvēktiesībām uz īpašumu);

4) darbavietas fiziskā pieejamība (aktuāla, ja pārceļ uz citu apdzīvotu vietu; var ietekmēt cilvēktiesības brīvi izvēlēties dzīvesvietu un tiesības uz privāto un ģimenes dzīvi) (*sk.Augstākās tiesas 2009.gada 27.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-123/2009 11.punkts*).

[10] Valsts civildienesta likuma mērķis ir noteikt Latvijas Republikai un tās Satversmei lojāla, profesionāla, politiski neitrāla valsts civildienesta tiesisko statusu, kas nodrošina tiesisku, stabilu, efektīvu un atklātu valsts pārvaldes darbību (1.pants).

Valsts civildienesta likuma 37.pants regulē ierēdņu pārcelšanu citā amatā valsts interesēs.

Saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 37.panta pirmo daļu, lai nodrošinātu labu pārvaldību, it sevišķi civildienesta uzdevumu efektīvu izpildi un sabiedrības uzticību civildienestam, kā arī veicinātu ierēdņa kvalifikācijas izaugsmi, ierēdni, neizsludinot atklātu pretendentu konkursu un motivējot pārcelšanas pieļaujamību un lietderību, var pārcelt jebkurā citā ierēdņa amatā uz noteiktu vai nenoteiktu laiku tajā pašā vai citā iestādē. Pārcelšanas pamatojums var būt arī ierēdņa motivēts lūgums.

Tādējādi labas pārvaldības principa nodrošināšanai valsts pārvaldē atbilstoši Valsts civildienesta likuma 2.pantā noteiktajam mērķim, valsts interesēs ierēdnis var tikt pārcelts citā ierēdņa amatā, turklāt arī uz noteiktu laiku.

[11] Valsts civildienesta likuma 37.panta trešajā daļā noteikts, ka pārceļot ierēdni, tiek izvērtēts viņa viedoklis.

No lietas materiāliem konstatējams, ka Dienests 2018.gada 22.jūnija vēstulē Nr.9.6-4/581 lūdzis pieteicēju līdz 2018.gada 26.jūnijam sniegt viedokli par pieteicējas pārcelšanu no Dienesta Nodokļu pārvaldes Trešās pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenā nodokļu inspektora amata uz Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenās nodokļu inspektores amatu. Vēstule pieteicējai nosūtīta elektroniska dokumenta veidā (*lietas 27.-29.lapa*).

Var piekrist pieteicējas iebildumiem, ka viedokļa sniegšanai par plānoto pārcelšanu pieteicējai ir dots salīdzinoši īss laika posms, taču no lietas materiāliem konstatējams, ka tas ir bijis pietiekams, lai pieteicēja spētu sagatavot argumentētu viedokli (*sk. pieteicējs atbildes vēstuli lietas 31.-32.lapā*). Turklāt, kā pamatoti norādījusi Tieslietu ministrija savos paskaidrojumos, gadījumā, ja pieteicējai noteiktais termiņš viedokļa sniegšanai bija nepietiekams, pieteicējai bija iespēja saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 48.panta pirmo daļu lūgt Dienestu pagarināt noteikto termiņu viedokļa sniegšanai.

No Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojuma Nr.9.6-12/2046 satura konstatējams, ka rīkojuma 2.3.1.-2.3.7.punktā ir izvērtēts pieteicējs viedoklis.

Tādēļ tiesa atzīst, ka, izdodot Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 ir ievērotas Valsts civildienesta likuma 37.panta trešās daļas prasības, pieteicējas viedoklis tika noskaidrots, tas ir izvērtēts un atspoguļots rīkojumā.

[12] Izvērtējot pieteicējas izglītības, kvalifikācijas un profesionālo iemaņu atbilstību amatam, kurā pieteicēja pārcelta ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046, secināms, ka šim amatam nav izvirzītas augstākas prasības kā pieteicējas iepriekš ieņemtajam amatam.

Proti, Dienesta Nodokļu pārvaldes Trešās pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenā nodokļu inspektora amata aprakstā noteikta šāda nepieciešamā profesionālā kvalifikācija: akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikā, komerczinībās (finanšu vadība, grāmatvedība), tiesību zinātnē vai muitas un nodokļu administrēšanā; pieredze nodokļu administrēšanas jomā, grāmatvedībā, ekonomikā vai finanšu vadībā, attiecīgi pamatā arī šādas profesionālās zināšanas un prasmes, kā arī zināšanas un prasmes administratīvā procesa normu piemērošanā (*lietas 77.-80.lapa*).

Savukārt atbilstoši Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrā lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenā nodokļu inspektora amatam aprakstam šim amatam ir nepieciešama šāda profesionālā kvalifikācija: pirmā līmeņa profesionālā augstākā (koledžas) izglītība ekonomikā, komerczinībās (finanšu vadībā, grāmatvedībā), tiesību zinātnē vai muitas nodokļu administrēšanā; kā profesionālās zināšanas un prasmes pamatā nepieciešamas zināšanas nodokļu jomas tiesību aktos un administratīvā procesa normu piemērošanā (*lietas 90.-91.lapa*).

Salīdzinot amatu profesionālās kvalifikācijas prasības, secināms, ka Dienesta Nodokļu pārvaldes Trešās pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenā nodokļu inspektora amatam, kuru ieņēma pieteicēja, ir noteiktas augstākas profesionālās kvalifikācijas prasības nekā amatam, uz kuru pieteicēja ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 tika pārcelta. Tādēļ tiesai nerodas šaubu par to, ka pieteicējas izglītība, spējas, profesionālās iemaņas un kvalifikācija atbilst Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrā lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenā nodokļu inspektora amata prasībām.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēja ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 pārcelta amatā, kas atbilst pieteicējas izglītībai, kvalifikācijai un profesionālajām iemaņām.

Tiesa nesaskata Latvijas Republikas Satversmes 101.pantā noteikto tiesību pildīt valsts dienestu un 106.pantā nostiprināto ikviena pamattiesību brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai aizskārumu. Papildus norādāms, ka Satversmes 101.pantā noteiktās tiesības ikvienam Latvijas pilsonim pildīt valsts dienestu ir interpretējamas kā tiesības uz vienlīdzīgiem pamatiem pildīt (iestāties un turpināt) valsts dienestu. Šādas tiesības ir īstenojamas likumā noteiktajā kārtībā, tās nav absolūtas tiesības un tās negarantē personas tiesības uz konkrētu amatu valsts dienestā (*sk. Satversmes tiesas 2000. gada 30. augusta sprieduma lietā Nr. 2000-03-01 secinājumu daļas 1. punktu, Satversmes tiesas 2007.gada 10.maija sprieduma lietā Nr.2007-03-01 14.punktu*). Savukārt Satversmes 106.pantā nostiprinātas ikviena tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai prasa, lai indivīdam tiktu nodrošināta iespēja izvēlēties, taču neprasa, lai tiktu nodrošināta iespēja katram strādāt, pie tam strādāt tieši to darbu, ko viņš vēlas (*sk. Satversmes tiesas 2002.gadaa 4.jūnija sprieduma lietā Nr. 2001-16-01 secinājumu daļas 2.punktu*).

[13] Attiecībā par iespējamu pieteicējas Satversmē garantēto īpašuma tiesību aizskārumu saistībā ar pārcelšanas rezultātā radītām atalgojuma un sociālo garantiju izmaiņām, no Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojuma Nr.9.6-12/2046 konstatējams, ka pieteicējai tiek saglabāta mēnešalga 1001 *euro*, kāda bija iepriekšējā amatā, bet pieteicējai nav saglabāta iepriekš noteiktā piemaksa par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti (par pašaizliedzīgu darbu nepieļaujot korupcijas risku iestāšanos pildot tādus uzdevumus, kuri pakļauti korupcijas riskiem ar vidēju prioritāti) 4% apmērā.

Valsts civildienesta likuma 37.panta ceturtajā daļā noteikts, ka, pārceļot ierēdni citā ierēdņa amatā, ierēdnim nosaka amata mēnešalgu, kas nav zemāka par iepriekšējo, saglabā pastāvīgās piemaksas, kas saistītas ar dienestu, un sociālās garantijas, kā arī specializētajā civildienestā noteiktās dienesta pakāpes, izņemot gadījumus, kad ierēdni pārceļ, ja tiek likvidēta iestāde vai ierēdņa amats, tiek samazināts ierēdņu skaits, ir pieņemts lēmums par ierēdņa neatbilstību ieņemamam amatam, kā arī pēc ierēdņa lūguma.

No minētā secināms, ka ierēdnim, kuru pārceļ citā amatā, nedrīkst samazināt iepriekšējo mēnešalgu, taču attiecībā par piemaksām šāds ierobežojums attiecināms tikai uz pastāvīgajām piemaksām, kas saistītas ar dienestu.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicējai ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 ir saglabāta mēnešalga. Izskatāmajā gadījumā izvērtējams, vai piemaksa par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti (par pašaizliedzīgu darbu nepieļaujot korupcijas risku iestāšanos pildot tādus uzdevumus, kuri pakļauti korupcijas riskiem ar vidēju prioritāti) 4% apmērā, kas pieteicējai bija noteikta Dienesta Nodokļu pārvaldes Trešās pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas galvenā nodokļu inspektora amatam ir uzskatāma par pastāvīgo piemaksu, kas saistīta ar dienestu.

[14] Saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14.panta divpadsmito daļu ar mērķi nodrošināt kompetentāko amatpersonu (darbinieku) motivēšanu un ņemot vērā konkrētās amatpersonas (darbinieka) ieguldījumu attiecīgās institūcijas mērķu

sasniegšanā valsts institūcijas vadītājs (izskatāmajā gadījumā – Dienesta vadītājs) var šādai amatpersonai (darbiniekam) noteikt piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti.

Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14.panta divpadsmitajā daļā noteikts, ka piemaksu regulāri pārskata, izvērtējot tās nepieciešamību un pamatojumu, bet ne retāk kā reizi gadā.

Dienesta ģenerāldirektore 2017.gada 29.decembrī izdevusi rīkojumu Nr.613 „Par Valsts ieņēmumu dienesta atlīdzības noteikšanu 2018.gadā" (turpmāk – Rīkojums Nr.613), ar kura 1.punkta 1.4.apakšpunktu ir apstiprināti piemaksu kritēriji par Dienesta ierēdņu un darbinieku personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti, kas noteikti rīkojuma 4.pielikumā. Rīkojuma Nr.613 4.pielikuma 8.punktā ir noteikts piemaksas piešķiršanas kritērijs – par pašaizliedzīgu darbu, nepieļaujot korupcijas risku iestāšanos (atbilstoši Dienesta rīkojumam par Dienesta korupcijas riskam visvairāk pakļautajiem amatiem), piemaksas procentus paredzot atkarībā no prioritātes (ļoti augsta – 10%, augsta – 7%, vidēja – 4%).

Rīkojuma Nr.613 4.pielikuma piezīmju daļā norādīts, ka piemaksu nosaka ierēdnim un darbiniekam uz noteiktu laiku. Dienesta patstāvīgo struktūrvienību vadītāji ne retāk kā reizi ceturksnī, ievērojot apstiprinātos kritērijus un Dienesta atlīdzības budžetā pieejamo finansējumu, izvērtē Dienesta ierēdņu un darbinieku darba rezultātus un atbilstoši noteiktajai formai par konkrētu uzdevumu, projektu u.tml. veikšanu nosaka darbiniekiem piemaksu par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti. Struktūrvienības vadītājam ir tiesības noteiktās piemaksas pamatotību un apmēru.

No minētā izriet, ka Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14.panta divpadsmitajā daļā noteiktā piemaksa, kas Dienestā noteikta ar Rīkojuma Nr.613 1.4.pnunktu un 4.pielikumu, nav uzskatāma par pastāvīgu piemaksu. Tā tiek piešķirta uz noteiktu laiku un reizi ceturksnī tiek pārskatīta, izvērtējot ierēdņu darba rezultātus.

Tādēļ Dienesta amatpersonas (ierēdņa) pārcelšanas gadījumā uz piemaksu par Dienesta ierēdņu un darbinieku personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti nav attiecināmas Valsts civildienesta likuma 37.panta ceturtajā daļā noteiktās prasības to saglabāt.

Ņemot vērā, ka pieteicējai ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 tika saglabāta mēnešalga un tiesību normas neuzliek pienākumu Dienestam amatpersonas pārcelšanas gadījumā saglabāt piemaksu par Dienesta ierēdņu un darbinieku personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti, atzīstams, ka ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 nav prettiesiski aizskartas pieteicējas Satversmē garantētās īpašuma tiesības.

[15] Attiecībā par pieteikumā norādīto pārcelšanas rezultātā iespējami radīto pamattiesību – tiesību uz privāto un ģimene dzīvi, kā arī tiesību brīvi izvēlēties dzīvesvietu – aizskārumu, konstatējams, ka ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 pieteicēja pārcelta amatā, kura dienesta vieta ir /adrese/ (*Amata apraksts lietas 90.-91.lapā*), kas ir administratīvajā teritorijā, kurā dzīvesvieta ir arī pieteicējas deklarētā dzīvesvieta, par ko lietā nav strīda.

Tādēļ atzīstams, ka ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 nav aizskarta pieteicējas dzīvesvietas fiziskā pieejamība.

Pieteicēja pieteikumā norāda uz e-pastā saņemtu informāciju par Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenās nodokļu inspektores amata vietas ar darba vietu Cēsīs pārdali uz Balviem un Madonu un mēnešalgas samazinājumu.

Pieteicēja iesniegusi e-pasta sarakstes izdruku (*lietas 30.lapa*), no kuras konstatējams, ka Dienesta Personālvadības pārvaldes Personāla administrēšanas daļas galvenā personāla speciāliste /pers. K/ informējusi pieteicēju par pieteicējas norādīto amata vietu pārdali, kā arī amatam noteikto atalgojumu, kas nepārsniedz 866 *euro*. Taču /pers. K/ elektroniskajā sarakstē vienlaicīgi norādījusi, ka pieteicējai nosūtītā e-pasta vēstule (adresēta Personālvadības pārvaldei) ir Dienesta struktūrvienību sarakste, kas neietekmē pieteicējas pienākumu sniegt informāciju par pārcelšanas iespējām. Lietā nav iesniegti pierādījumi, kas liecinātu par minētajā e-pasta vēstulē norādītās plānotās amatu pārdales apstiprināšanu saistoša dokumenta veidā. Tādēļ minētā informācija vērtējama vien kā Dienesta struktūrvienību iekšēja sarakste par iespējamu amatu pārdali vai reorganizāciju, kas nav saistoša ne Dienestam, ne arī pieteicējai.

Turklāt norādāms, ka ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 pieteicēja pārcelta Dienesta Nodokļu pārvaldes Nodokļu maksātāju lietu daļas Otrās lietu uzglabāšanas un informācijas sagatavošanas nodaļas galvenās nodokļu inspektores amatā uz noteiktu laiku – līdz turpmākajam lēmumam. Tādēļ arī gadījumā, ja iepriekš minētā reorganizācija (amata vietu pārdale) nākotnē iespējams tiktu īstenota, tiesai nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja būtu maldināta vai arī ka pieteicējas pārcelšana būtu vērsta uz sekojošu pieteicējas atvaļināšanu no dienesta.

[16] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka ar Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojumu Nr.9.6-12/2046 nav būtiski ierobežotas pieteicējas cilvēktiesības, tādēļ, ņemot vērā šā sprieduma 7.punktā minēto, secināms, ka Dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojums Nr.9.6-12/2046 ir atzīstams par Dienesta iekšēju lēmumu, kas neietekmē pieteicējas kā privātpersonas subjektīvās tiesības, neietekmē attiecības uz āru (ārpus iestādes) un līdz ar to tas nav administratīvais akts. Tādēļ pieteicējas pārējiem pieteikumā paustajiem argumentiem izskatāmajā gadījumā nav nozīmes.

Līdz ar to pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289. - 290.pantu un 291.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2018.gada 5.jūlija rīkojuma Nr.9.6-12/2046 „Par /pers. A/ pārcelšanu" atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā.

Tiesnese (personiskais paraksts) S.Pone

N O R A K S T S P A R E I Z S
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____ S.Pone
Valmierā 2018.gada 19.decembrī